

Републички фонд за здравствено осигурање

Јована Мариновића бр. 2, 11040 Београд, Србија, тел: 381 11 2053-830; факс: 381 11 2645-042
е-mail: public@rfzo.rs ПИБ бр. 101288707 мат. бр. 06042945 рач. бр. 840-26650-09

30-13 број: 450- 1916 /2023-1
16.05.2023. године

УПУТСТВО ЗА ОНКОФЕРТИЛИТЕТ

Право на замрзавање репродуктивних ћелија/ембриона, а у циљу очувања плодности, имају осигурана лица уколико су испуњени критеријуми прописани од стране струке.

Осигурано лице-жена

- 1) до навршених 40 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак замрзавања репродуктивних ћелија/ембриона - онкофертилитет(образац БМПО-9)
- 2) жена која нема дете и нема замрзнуте репродуктивне ћелије
- 3) жена која нема дете и нема замрзнуте ембрионе у постојећој заједници
- 4) са неметастатским солидним малигнитетом (без удаљених секундарних депозита) код којих је индикована примена хемиотерапија у куративне сврхе, укључујући и пацијенткиње са ХР (хормон рецептор) позитивним карциномом дојке
- 5) са лимфомом која се лечи са протоколима високог ризика за развој инфертилитета: CHOP, EPOCH, HyperCVAD, Ebeasopp, као и други хематолошки малигнитети који се лече са протоколима који ће имати посебну одлуку конзилијума
- 6) са локализованим остеосаркомом или Ewing/PNET саркомом где се хемиотерапија примењује у куративне сврхе
- 7) жене са раним стадијумима малигне болести гинеколошких органа код којих је могуће лечење уз очување фертилитета

Осигурано лице-мушкарац

- 1) до навршених 50 година живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак замрзавања репродуктивних ћелија (образац БМПО-9а)
- 2) мушкарац који нема дете и нема замрзнуте репродуктивне ћелије
- 3) мушкарац који нема дете и нема замрзнуте ембрионе у постојећој заједници

- 4) са неметастатским солидним малигнитетом (без удаљених секундарних депозита) код кога је индикована примена хемиотерапија/антинеопластична терапија у куративне сврхе
- 5) са лимфомом која се лечи са протоколима високог ризика за развој инфертилитета CHOP, EPOCH, HyperCVAD, eBEACOPP, као и други хематолошки малигнитети који се лече са протоклима који ће имати посебну одлуку конзилијума
- 6) са локализованим остеосаркомом или Ewing/PNET саркомом где се хемиотерапија примењује у куративне сврхе

Процедура за осигурано лице-жену са дијагнозом солидних малигнитета

I Онколошки конзилијум

На онколошком конзилијуму, у здравственим установама на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, утврђују се године живота жене, стадијум болести, као и протокол за примену хемиотерапије.

Уколико жена испуњава године живота, нема метастатску болест и уколико је индикована примена хемиотерапије, конзилијум је у обавези да жени приложи анкету о жељи за потомством и упути је код онколога.

II Онколог

У здравственим установама терцијарног нивоа здравствене заштите:

- 1) Институт за онкологију Војводине
- 2) Институт за радиологију и онкологију Србије
- 3) КБЦ Бежанијска коса
- 4) КБЦ Земун
- 5) УКЦ Крагујевац
- 6) УКЦ Ниш

Анкетира осигурано лице и на основу тога утврђује да ли постоје услови за замрзавање репродуктивних ћелија/ембриона.

Уколико испуњава услове, онколог на основу дијагнозе и стадијума болести, прегледа и потврде да нема метастаза (Ртг/сцинтиграфија/ЦТ/МР) издаје извештај у виду сагласности у коме се потврђује да осигурано лице испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала и наводи временски период до започињања примене хемиотерапије.

Онколог осигурано лице жену упознаје са списком анализа које су неопходне за Комисију за БМПО:

1 Микробиолошка испитивања:

- цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу

- HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-serologija

2. Хормонско испитивање: TSH, T3, T4, AMH.

и упућује је код изабраног лекара гинеколога који је дужан да пре издавања упута за Комисију за БМПО утврди да осигурано лице жена има све потребне анализе. Уколико утврди напред наведено, изабрани лекар гинеколог издаје осигураном лицу жени упуте за:

- 1) преглед пред Комисијом за БМПО у једној од установа из Плана мреже здравствених установа из поглавља III овог упутства;
- 2) ултразвучни преглед који се врши у току поступка оцене на Комисији за БМПО.

Изабрани лекар гинеколог упућује осигурано лице жену да се јави надлежној здравственој установи ради заказивања прегледа пред Комисијом за БМПО по приоритету.

Уколико онколог утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за процедуру БМПО издаје извештај и упућује лице на започињање хемиотерапије у онколошки центар.

Процедура за осигурано лице-жену са дијагнозом хематолошког малигнитета

I Хематолог

У здравственим установама на терцијарном нивоу здравствене заштите утврђује се да ли је индиковано антинеопластично лечење, као и године живота жене. Уколико испуњава наведене критеријуме доктор специјалиста хематологије је у обавези да жени приложи анкету о жељи за потомством и упуту је на хематолошки конзилијум.

II Хематолошки конзилијум

Организован у здравственим установама терцијарног нивоа здравствене заштите:

- 1) Институт за онкологију Војводине
- 2) Клинички центар Војводине
- 3) Институт за онкологију и радиологију Србије
- 4) Универзитетски клинички центар Србије
- 5) КБЦ Бежанијска коса
- 6) КБЦ Земун
- 7) КБЦ Звездара
- 8) Универзитетски клинички центар Крагујевац
- 9) Универзитетски клинички центар Ниш
- 10) Клиника за плућне болести УКЦ Ниш

Уколико конзилијум на основу анкете, дијагнозе и стадијума болести установи да постоје услови за замрзавање репродуктивног материјала, издаје извештај о врсти антинеопластичне терапије, као и временски период до започињања лечења применом антинеопластичне терапије који се предаје примарном хематологу. Примарни хематолог затим даје сагласност да осигурано лице жена испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала и наводи временски период до започињања лечења, упознаје осигурано лице жену са списком анализа које су неопходне за Комисију за БМПО:

1. Микробиолошка испитивања:

- цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу
 - HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-serologija
2. Хормонско испитивање: TSH, T3, T4, AMH,

и упућује је код изабраног лекара гинеколога. Изабрани лекар гинеколога који је дужан да пре издавања упута за Комисију за БМПО утврди да осигурано лице–жена има све потребне анализе. Уколико утврди напред наведено, изабрани лекар-гинеколог издаје осигураном лицу-жени упуте за:

- 1) преглед пред Комисијом за БМПО у једној од установа из Плана мреже здравствених установа из поглавља III овог упутства;
- 2) ултразвучни преглед који се врши у току поступка оцене на Комисији за БМПО.

Изабрани лекар гинеколог упућује осигурано лице жену да се јави надлежној здравственој установи ради заказивања прегледа пред Комисијом за БМПО по приоритету.

Уколико хематолог утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала издаје извештај и упућује лице на започињање антинеопластиче терапије у хематолошки центар.

Процедура за осигурано лице мушкарца са дијагнозом солидних малигнитета (осим уролошких малигнитета)

I Онколошки конзилијум

На онколошком конзилијуму, у здравственим установама на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, утврђују се године живота мушкарца, стадијум болести, као и протокол за примену хемиотерапије.

Уколико испуњава године живота, нема метастатску болест и уколико је индикована примена хемиотерапије, конзилијум је у обавези да мушкарцу приложи анкету о жељи за потомством и утврди да ли постоје услови за замрзавање репродуктивних ћелија. На основу напред наведеног, уколико испуњава критеријуме, конзилијум издаје извештај у виду сагласности, у коме је наведен временски период до започињања лечења применом хемиотерапије, упознаје са списком анализа које су неопходне за Комисију за БМПО:

- (1) микробиолошка испитивања:
 - брис на бактерије, брис на хламидију,
 - HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-серологија,
- (2) спермограм и спермокултуру;

и упућује га код изабраног лекара из области опште медицине који је дужан да утврди да ли осигурано лице има све потребне анализе, као и да изда два упута: упут за преглед пред Комисијом за БМПО, као и упут за спермограм који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Изабрани лекар из области опште медицине упућује осигурано лице да се јави надлежној здравственој установи ради заказивања прегледа пред Комисијом за БМПО по приоритету.

Уколико конзилијум утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала издаје извештај и упућује лице на започињање хемиотерапије у онколошки центар

Процедура за осигурано лице-мушкарца са дијагнозом хематолошког малигнитета (осим уролошких малигнитета)

I Хематолог

У здравственим установама на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите утврђује се да ли је индиковано антинеопластично лечење, као и године живота мушкарца. Уколико испуњава наведене критеријуме доктор специјалиста хематологије је у обавези да осигураном лицу приложи анкету о жељи за потомством и упути га на хематолошки конзилијум.

II Хематолошки конзилијум

У здравственим установама терцијарног нивоа здравствене заштите:

- 1) Институт за онкологију Војводине
- 2) Клинички центар Војводине
- 3) Институт за онкологију и радиологију Србије
- 4) Универзитетски клинички центар Србије
- 5) КБЦ Бежанијска коса
- 6) КБЦ Земун
- 7) КБЦ Звездара
- 8) Универзитетски клинички центар Крагујевац
- 9) Универзитетски клинички центар Ниш
- 10) Клиника за плућне болести Кнез село

Уколико конзилијум на основу анкете, дијагнозе и стадијума болести установи да постоје услови за замрзавање репродуктивних ћелија, издаје извештај о врсти антинеопластичне терапије, процени ризика за инфертилитет, као и временски период до започињања лечења применом антинеопластичне терапије, који се предаје примарном хематологу. Примарни хематолог затим даје сагласност да осигурано лице испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивних ћелија и наводи временски период до започињања лечења, упознаје осигурано лице са списком анализа које су неопходне за Комисију за БМПО:

- 1) микробиолошка испитивања:
 - брис на бактерије, брис на хламидију,
 - HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-серологија,
- (2) спермограм и спермокултуру;

и упућује га код изабраног лекара из области опште медицине. Изабрани лекар из области опште медицине је дужан да утврди да ли осигурано лице има све потребне анализе, као и да изда два упута: упут за преглед пред Комисијом за БМПО, као и упут за спермограм који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Изабрани лекар из области опште медицине упућује осигурано лице да се јави надлежној здравственој установи ради заказивања прегледа пред Комисијом за БМПО по приоритету.

Уколико хематолох утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивних ћелија издаје извештај и упућује лице на започињање антинеопластиче терапије у хематолошки центар.

Процедура за осигурано лице-мушкарца са дијагнозом уролошког малигнитета

Код највећег броја осигураних лица у питању су тумори тестиса и лечење углавном започиње након спроведене дијагностике, хирургијом-радикална орхиектомија уни или билатерална, а затим у највећем броју случајева следи цитотоксична хемиотерапија. Одлука за упућивање на Комисију за БМПО у циљу замрзавања репродуктивног материјала доноси се у:

1. здравственим установама на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите у којима се ради иницијално хируршко лечење (орхиектомија) пре интервенције.
2. здравственим установама у којима заседа конзилијум који доноси одлуку о даљем лечењу везано за примену хемиотерапије пре започињања терапије.
3. здравственим установама у којима се спроводи хемиотерапија, уколико пре тога није урађено замрзавање репродуктивног материјала

Установа је у обавези да мушкарцу приложи анкету о жељи за потомством и утврди да ли постоје услови за замрзавање репродуктивног материјала. На основу напред наведеног, уколико осигурано лице испуњава критеријуме, здравствена установа издаје извештај у виду сагласности, у коме је наведен временски период до започињања лечења, упознаје лице са списком анализа које су неопходне за Комисију за БМПО:

- (1) микробиолошка испитивања:
 - брис на бактерије, брис на хламидију,
 - HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-серологија,
- (2) спермограм и спермокултуру;

и упућује га код изабраног лекара из области опште медицине који је дужан да утврди да ли осигурано лице има све потребне анализе, као и да изда два упута: упут за преглед пред Комисијом за БМПО, као и упут за спермограм, који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Изабрани лекар из области опште медицине упућује осигурано лице да се јави надлежној здравственој установи ради заказивања прегледа пред Комисијом за БМПО по приоритету.

Уколико се утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала, издаје се извештај и осигурано лице се упућује на започињање лечења (хируршко лечење/хемиотерапија).

III Комисија за БМПО

Комисије за БМПО организоване су у седам здравствених установа из Плана мреже здравствених установа и то у:

- 1) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Србије, Београд;
- 2) Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, Београд;
- 3) Гинеколошко-акушерској клиници, Универзитетског клиничког центра Војводине, Нови Сад;
- 4) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Ниш;
- 5) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Ваљево;
- 6) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Крагујевац и
- 7) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Суботица.

Осигурана лица се упућују на Комисију за БМПО у здравствену установу из Плана мреже здравствених установа на основу територијалне надлежности :

- 1) у Гинеколошко-акушерску клинику Универзитетског клиничког центра Војводине врши се упућивање за следеће округе: Средње-Банатски, Јужно-Банатски, Јужно-Бачки и Сремски;
- 2) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Ниш врши се упућивање за следеће округе: Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Пчињски, Борски, Зајечарски, Косовско-Поморавски, Косовска-Митровачки и Косовски, Пећки и Призренски;
- 3) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Србије или Гинеколошко-акушерску клинику „Народни фронт“ врши се упућивање за следеће округе: Златиборски, Подунавски, Браничевски и Град Београд;
- 4) у Општу болницу Ваљево врши се упућивање за следеће округе: Мачвански и Колубарски;
- 5) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Крагујевац врши се упућивање за следеће округе: Моравички, Рашки, Поморавски и Шумадијски округ, и филијала Нови Пазар;
- 6) У Општу болницу Суботица врши се упућивање за следеће округе: Северно-Бачки, Северно-Банатски и Западно-Бачки.

Комисија за БМПО је дужна да по приоритету у што краћем могућем року закаже и обави преглед осигураног лица.

Осигурано лице је дужно је да на Комисију за БМПО, поред медицинских анализа и упута, достави и сагласност лекара/конзилијума за замрзавање репродуктивних ћелија и ембриона.

На комисији за БМПО осигурано лице је дужно да попуни образац БМПО-11.

Ако Комисија за БМПО утврди да осигурано лице жена испуњава услове за замрзавање јајних ћелија/ембриона осигураном лицу се издаје образац БМПО-9 на основу кога изабрани лекар специјалиста гинекологије упућује осигурано лице - жену у здравствену установу где ће се радити поступак замрзавања јајних ћелија/ембриона, а која је са Републичким фондом закључила уговор о пружању здравствених услуга лечења неплодности поступцима БМПО. Ако се осигурано лице – жена упућује у здравствену установу ван подручја филијале дужно је да се са издатим упутима јави надлежној лекарској комисији РФЗО ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Здравствена установа у којој се спроводи поступак замрзавања јајних ћелија/ембриона дужна је да осигурано лице жену, на основу издатог обрасца БМПО-9 и упута, по приоритету прими, започне процедуру и исту спроведе у најкраћем могућем року, а најдаље до три недеље од проласка Комисије за БМПО.

Ако Комисија за БМПО утврди да осигурано лице мушкарац испуњава услове за замрзавање сперматозоида/ембриона осигураном лицу се издаје образац БМПО-9а на основу кога изабрани лекар опште медицине упућује осигурано лице – мушкарца у здравствену установу где ће се радити поступак замрзавања сперматозоида/ембриона, а која је са Републичким фондом закључила уговор о пружању здравствених услуга лечења неплодности поступцима БМПО. Ако се осигурано лице – мушкарац упућује у здравствену установу ван подручја филијале дужно је да се са издатим упутим јави надлежној лекарској комисији РФЗО ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Здравствена установа у којој се спроводи поступак замрзавања сперматозоида/ембриона дужна је да осигурано лице мушкарца, на основу издатог обрасца БМПО-9а и упута, по приоритету прими и спроведе процедуру у најкраћем могућем року, а најдаље до седам дана од проласка Комисије за БМПО.

Уколико Комисија за БМПО утврди да осигурано лице не испуњава критеријуме за замрзавање репродуктивног материјала одбија захтев и упућује лице на започињање терапије.

Установа у којој се изврши замрзавање јајних ћелија/ембриона издаје потврду у два примерка са подацима о врсти замрзнутог материјала и количини (образац БМПО 10). Потврда се оверава и потписује од стране установе и од стране осигураног лица-жене уколико је замрзнута јајна ћелија, односно од стране установе, осигураног лица-жене и мушког партнера уколико је у питању ембрион. Један примерак задржава установа, а други се издаје осигураном лицу-жени, односно партнерима (брачни/ванбрачни) уколико су замрзнута ембриони.

Установа у којој се изврши замрзавање сперматозоида/ембриона издаје потврду у два примерка са подацима о врсти замрзнутог материјала и количини (образац БМПО 10а). Потврда се оверава и потписује од стране установе и од стране осигураног лица-мушкарца уколико су замрзнута сперматозоиди, односно од стране установе, осигураног лица-мушкарца и женског партнера уколико је у питању ембрион. Један примерак задржава установа, а други се издаје осигураном лицу-мушкарцу, односно партнерима (брачни/ванбрачни) уколико су замрзнута ембриони.

Замрзнуте репродуктивне ћелије и ембриони чувају се и користе у складу са Законом о БМПО.

Обрасци који се користе у поступку замрзавања репродуктивних ћелија и ембриона налазе се у прилогу овог упутства и његов су саставни део, и то:

- 1) БМПО-9- Потврда о испуњености услова за поступак замрзавања јајних ћелија/ембриона за осигурано лице жене;
- 2) БМПО-9а- Потврда о испуњености услова за поступак замрзавања сперматозоида/ембриона за осигурано лице мушкарца;
- 3) БМПО-10-Потврда о замрзавању јајних ћелија/ембриона
- 4) БМПО-10а-Потврда о замрзавању сперматозоида/ембриона
- 5) БМПО-11-Изјава осигураног лица жене/мушкарца

*

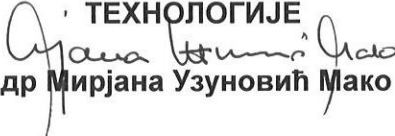
* *

Неопходно је да са овим упутством **одмах** упознате здравствене установе примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите на подручју Ваше филијале, здравствене установе које пружају услуге лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицима на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Ваше филијале, Комисију за БМПО у здравственој установи на подручју Ваше филијале, као и лекарске комисије и запослене у филијали у чијој надлежности је контрола фактура и остваривање права.

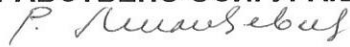
За поступање у складу са овим упутством одговоран је директор филијале.

За поступање у складу са Упутством одговоран је директор здравствене установе примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, као и здравствене установе које пружају услуге лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицима на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Ваше филијале

**ДИРЕКТОРА СЕКТОРА ЗА УГОВАРАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ,
МЕДИЦИНСКЕ ПОСЛОВЕ И ПРОЦЕНУ НОВЕ
ТЕХНОЛОГИЈЕ**

др Мирјана Узуновић Мако

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ**

др Рада Милићевић